

PANORAMATERRASSEN BRESKENS

OP DE UITKIJK

Het Zeeuwse dorp Breskens leeft van visserij en toerisme. Twee door Buro Lubbers te Den Bosch ontworpen panoramaterrassen in bilinga geven de beste blik op respectievelijk de vissershaven en de Westerschelde.

Vijf meter hoog verheft de bijna 40 m lange trap zich over het duin.

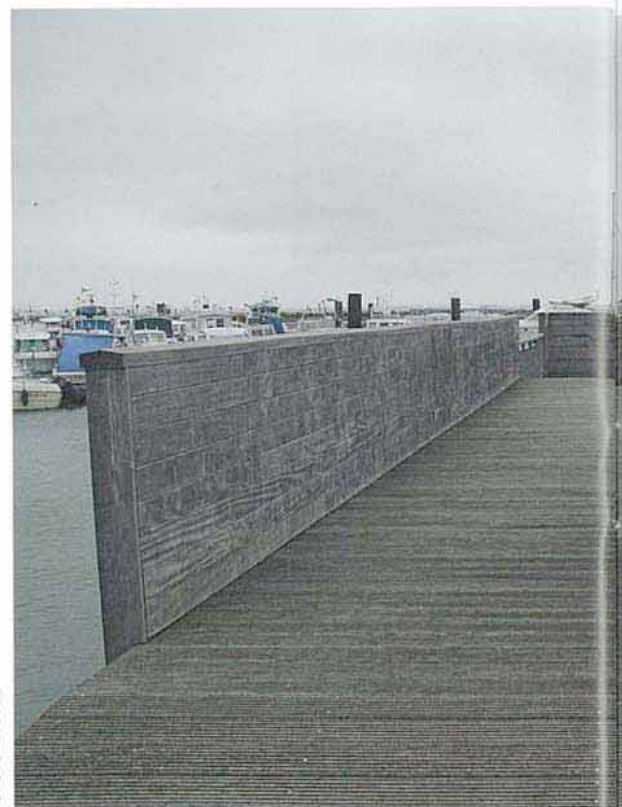
Net als alle visserijdorpen richt ook Breskens (gemeente Sluis in Zeeuws-Vlaanderen) zijn blik op de zee. In het geval van Breskens is dat de Westerschelde die voor z'n kust uitmondt in de Noordzee. Het dorp was vanwege de strategische ligging een onderdeel van de door de Duitsers langs de kusten van Europa gebouwde zogenoemde Atlantikwall. Hierdoor is het in de Tweede Wereldoorlog als bruggenhoofd zwaar bevochten. Een geallieerd bombardement op 11 september 1944 kostte niet alleen 200 dorpsbewoners het leven, maar vernietigde ook een groot deel van de huizen. Het deed de bevolking ijlings het dorp ontvluchten. Na de oorlog werd de herbouw opgepakt en keerde de bevolking terug. Het is de reden dat in tegenstelling tot andere Nederlandse kustplaatsen de oude karakteristieke vissershuisjes in Breskens voor een groot deel ontbreken. Momenteel richten de circa 4.700 inwoners zich naast visserij op het toerisme, met als druk hoogtepunt van het jaar de tweedaagse visserijfeesten in augustus.

Waterfront Zoals alle provincies buiten de Randstad vecht ook Zeeland om de gunst van de Nederlandse en Duitse toerist. Hier is het immers goed toeven. Het levens-tempo ligt er lager, de opgejaagde stedeling kan er de verlangde zilte rust vinden en actief bezig zijn in de natuur. In het kader van het project Integraal Kustzonebeheer West Zeeuws-Vlaanderen vinden dan ook diverse ontwikkelingen plaats voor het opwaarderen van de volledige Zeeuwse kustlijn. Het door de gemeente geëntameerde Waterfront Breskens speelt in op de trend van avontuur, actief bezig zijn en onbegrensd genieten binnen het thema visserij. Dit genieten speelt zich niet alleen buitengaats af tijdens zeevisserijtochten op Westerschelde en Noordzee, maar ook aan de wal met onder andere visrestaurantjes. Het Waterfrontproject kent diverse deelprojecten, zoals de invulling van het oude veerplein, de herinrichting van het Spuiplein, de ontwikkeling van de handelshaven en de zogenoemde looplijn.

Een panoramazicht op de Westerschelde.

FOTO: S. STOBBE

Looplijn Om de toeristen te laten flaneren, ontwierp het Antwerpse bureau Crepain Binst Architecture voor Breskens een kilometerslange looplijn. Deze aantrekkelijke route heeft, hoe kan het ook anders, een sterk maritiem karakter waarbij speelse elementen de jachthaven, de vissershaven en het centrum met elkaar verbinden. Wie de looplijn helemaal afloopt komt al het goede van het vissersdorp tegen: de vissershaven en de jachthaven, veel visrestaurants en terrassen, winkels en boetiekjes, het Visserijmuseum en aan het uiteinde, bij het strand, het uitkijkpunt met een panoramisch uitzicht over de monding van de Westerschelde en het dorp. Zowel de uitkijkvlonder bij de boothelling als het panoramaterras in de duinen zijn ontworpen door Buro Lubbers uit Den Bosch, in opdracht

Uitkijkpunt op tewaterlatingen, maar ook rust- en eetplek.

van projectleider Tiny Maenhout van de gemeente Sluis. Vanuit het ontwerp was voorgeschreven dat er FSC-gecertificeerde houtsoorten toegepast moesten worden van duurzaamheidsklasse 1. Voor bilinga is gekeken naar het OLB-certificaat. De beide elementen zijn qua vormtaal en materiaalgebruik duidelijk familie van elkaar en passen bij het stoere karakter van de haven en de kust.

Uitkijkvlonder De uitkijkvlonder ligt in het levendige hart van de vissershaven in Breskens, naast de boothelling en diverse visrestaurantjes. De vraag was een plek waarvandaan toeristen de tewaterlating van boten goed zouden kunnen bekijken. Het ontwerp is dan ook een enscenering van verschillende uitkijkmomenten en speelt met hoogteniveaus om een divers gebruik te stimuleren. Hier kan een blik worden geworpen op de aanwezige bootjes in de jachthaven, maar het is ook te gebruiken als picknickplaats.

De 20 m lange en 3 m brede uitkijkvlonder is toegankelijk vanaf de kade, met een open wand naar de haven en een dichte naar de boothelling. Met enkele treden vouwt een deel van de vlonder zich naar beneden richting de waterspiegel. Een smalle strook loopt echter op hetzelfde niveau door, waardoor deze als zitplek en opstapje gebruikt kan worden om over de haven te kijken. De vlonder eindigt in een plek die aan drie kanten is omsloten, waardoor de blik naar de kant van de boothelling wordt geleid. Door de manshoge wanden van bilinga is de plaats beschermt tegen de wind en geschikt om rustig een visje te eten en te genieten

Locatie: Vissershaven Breskens en Westerschelde **Opdrachtgever:** Gemeente Sluis **Ontwerp:** Buro Lubbers landschapsarchitectuur & stedelijk ontwerp Den Bosch; Peter Lubbers, Marian de Vries; technische uitwerking Roy Wouters, Caroline de Feijter; grafische uitwerking, Sonja Kuijpers (burolubbers.nl) **Constructeur:** Vissers Ingenieursbureau Venlo-Blerick (vissersbv.nl) **Aannemer:** Aquavia Sas van Gent (onderdeel KWS) **Houtleveranciers:** Wijma Kampen (azobé en angelim vermelho) (wijma.com), Reef Hout Goor (bilinga) (reefhout.nl), Leyenaar-Taapken Agencies Vianen (garapa) (tl.nl) **Bouwperiode:** Voorjaar 2005 (uitkijkvlonder) en voorjaar 2006 (panoramaterras) **Bouwkosten uitkijkvlonder:** €33.000,- **Bouwkosten panoramaterras:** €136.000,-

van tewaterlatingen. Het geheel rust op een onderbouw van azobé. De vlonder wordt druk bezocht door toeristen, bewoners en mensen die in de haven werken. De uitkijkvlonder is verder uitgerust met dekdelen en verticale mes-sing-en-groefdelen van de houtsoort garapa ter versterking van het robuuste karakter, passend bij de door wind en zee gekenmerkte locatie.

Panoramateras Het panoramaterras is gesitueerd in de bocht van de door Crepain Binst ontworpen looplijn. Doel was de wandelaar een panorama te bieden, waarbij het niet toegestaan was door de primaire waterkering, het duin, te snijden.

BEIDE PROJECTEN SPELEN MET HET PERSPECTIEF VAN DE BEZOEKER

De oplossing werd een stoere, 39,64 m lange trap, die leidt naar een terras, dat in zestig tredes de bezoeker vijf meter boven de duinen brengt. De dichte zijwanden refereren aan de uitkijkvlonder. Het is een ideale plek om uit te waaien, maar het terras biedt ook een prachtig uitzicht over de gehele kustlijn en de overzijde van de Westerschelde waar Vlissingen zichtbaar is. Op het terras is een bank geplaatst met extra hoge rugleuning die de bezoeker de mogelijkheid biedt zich voor de wind te verschuilen. Ook voor onderaan de trap ontwierp Buro Lubbers een gelijksoortige bank. De stalen onderconstructie en de angelim vermelho onder-

De vlonder heeft garapa dekdelen en speelt met het perspectief van de bezoeker.

De uitkijkvlonder ligt naast de boathelling.

bouw van het panoramaterras worden gedragen door in totaal twintig dragers aan de zeezijde tot 5 m lang. Het zijn hergebruikte dukdalven uit de haven die de onderconstructie meteen karakter geven. De bijna manshoge railing is wederom van bilinga, dat nu een jaar na de oplevering de bekende zilvergrijze kleur heeft gekregen.

De dekdelen zijn van bilinga. Aan de voet van de trap zijn ze nog uit één deel. De trap heeft onderaan een breedte van 2,75 m, verbreed bovenaan tot 5,5 m. Dit leidde ertoe dat de dekdelen vanaf halverwege in tweeën zijn verdeeld. De aannemer is hier enigszins afgeweken van de tekening, waardoor er soms lijnen ontstaan als de de trap omhoogkijkt. De luie aantrede is aan de rand afgewerkt met een antislipregel, die overigens al voor een belangrijk deel is uitgesleten.

Evenals de vlonder speelt het panoramaterras met de waarneming van de bezoekers. De taps toelopende vorm van de trap lijkt de perspectivische vervorming teniet te doen bij het beklimmen en juist te versterken bij het afdalen.

De promenade tussen Spuiplein en panoramaterras is op dit gedeelte gemarkeerd door strak vormgegeven houten lanternenpalen. Ze passen naadloos bij het panoramaterras. De door Crepain Binst Architecture voorgeschreven loopdelen doen dit echter allerminst. Zeker voor wie van hout houdt, is het een gruwel te moeten constateren dat ze van kunststof zijn. ■